

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS VILKAVIŠKIO PIRMINĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS CENTRO

ETIKOS KODEKSAS

1. PASKIRTIS

1.1. Šis etikos kodeksas nustato pagrindinius administracijos ir darbuotojų elgesio principus Viešojoje įstaigoje Vilkaviškio pirminės sveikatos priežiūros centre (toliau – Viešoji įstaiga Vilkaviškio PSPC), kurių yra privaloma laikytis darbo metu.

1.2. Etikos kodekso tikslas – kurti geranorišką darbo aplinką, ugdyti profesinę kompetenciją bei tinkamus ir efektyvius įstaigos darbuotojų tarpusavio ryšius, pagarbius tarpusavio santykius bei santykius su pacientais bei jų atstovais, didinti pacientų pasitikėjimą Viešąja įstaiga Vilkaviškio PSPC.

2. TAIKYMO SRITIS

2.1. Šis etikos kodeksas taikomas Viešojoje įstaigoje Vilkaviškio PSPC ir yra privalomas visiems darbuotojams.

3. SANTRUMPOS IR SĄVOKOS

3.1. Etikos (elgesio) kodeksas – principų ir vertybių rinkinys, kuriuo nustatomi organizacijų, valstybės įstaigų, įmonių ir individų elgesio lūkesčiai ir standartai. Etikos kodeksai taikomi ir pačioms smulkiausioms organizacijoms, jų darbuotojams ar savanoriams.

3.2. Asmeninis suinteresuotumas – įstaigoje dirbančio asmens (ar jam artimo asmens) moralinė skola, moralinis įsipareigojimas, turtinė ar neturtinė nauda arba kitas panašaus pobūdžio interesas.

3.3. Darbuotojui artimi asmenys – įstaigos darbuotojo sutuoktinis, sugyventinis, partneris, kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka (toliau – partneris), taip pat jų tėvai (įtėviai), vaikai (įvaikiai), broliai (įbroliai), seserys (įseserės), seneliai, vaikaičiai ir jų sutuoktiniai, sugyventiniai ar partneriai.

3.4. Darbuotojo tarnybinė etika – tai šiame etikos kodekse, įstatymuose bei kituose teisės aktuose nustatytų darbuotojo veiklos ir socialiai orientuotų etiško elgesio normų visuma.

3.5. Dovana – bet kuris materialinę vertę turintis daiktas, paslauga ar kita nauda, siūloma ir/ar suteikiama darbuotojui, kai tai yra ar gali būti susiję su tiesioginiu ar netiesioginiu poveikiu jo veiksams ar sprendimams.

3.6. Interesų konfliktas – situacija, kai įstaigoje dirbantis asmuo, atlikdamas pareigas ar vykdydamas pavedimą, privalo priimti sprendimą ar dalyvauti jį priimant, ar įvykdyti pavedimą, kurie susiję ir su jo privačiais interesais.

3.7. Įžeidimas – tai situacija, kai darbuotojas viešai/neviešai veiksnu, žodžiu ar raštu pažemino žmogaus garbę ir orumą.

3.8. Privatūs interesai – įstaigos darbuotojo (ar jo artimo asmens) asmeninis turtinis ar neturtinis suinteresuotumas, galintis turėti įtakos priimamiems sprendimams atliekant darbo pareigas.

3.9. Kodekso pažeidimas – šiame etikos kodekse nustatytų darbuotojo elgesio normų pažeidimas, padarytas tiek veikimu, tiek neveikimu dėl darbuotojo kaltės.

3.10. Šmeižimas – tai situacija, kai darbuotojas paskleidė apie kitą asmenį tikrovės neatitinkančią informaciją, galinčią paniekinti ar pažeminti tą asmenį arba pakirsti pasitikėjimą juo.

4. ATSAKOMYBĖ, PAREIGOS IR ĮGALIOJIMAI

4.1. Kiekvienas įstaigos darbuotojas atsako už:

- Šio etikos kodekso laikymąsi;
- Interesų konflikto vengimą, o jam esant pranešimą apie jį;
- Priekabiavimo, diskriminacijos, mobingo, smurto ar agresijos netoleravimą, o jiems esant vadovybės informavimą pagal nustatytą tvarką.

4.2. Įstaigos pavadootojas medicinai ir slaugos administratorius atsako už:

- Šio etikos kodekso įgyvendinimą bei laikymosi kontrolę;
- Profesinės etikos pavyzdžio demonstravimą;
- Pagarbaus bendravimo tarp įstaigos darbuotojų formavimą;
- Informacijos apie darbuotojų galimus pažeidimus nagrinėjimą, pažeidimų prevencinių priemonių nustatymą.

5. APRAŠYMAS

5.1. Bendrieji reikalavimai:

5.1.1. Darbuotojas privalo įspėti kitą darbuotoją apie jo elgesį, jeigu jo elgesys galimai pažeidžia etikos kodeksą. Darbuotojai privalo užkirsti kelią etikos kodekso, kitų darbuotojų etikos ir elgesio ir (ar) darbo santykius reglamentuojančių teisės aktų pažeidimams, netoleruoti Viešosios įstaigos Vilkaviškio PSPC darbuotojų neetiško elgesio, nekompetetingų ir (ar) neteisėtų veiksmų ir nedelsiant imtis priemonių jiems nutraukti.

5.1.2. Jeigu darbuotojo įspėjimas, apie galimai pažeistą etikos kodeksą ar kitus darbuotojų etikos ir elgesio ir (ar) darbo santykius reglamentuojančius teisės aktus neveiksmingas – apie tai turi būti informuojamas įstaigos direktorius.

5.1.3. Darbuotojai privalo pranešti apie galimai darbuotojo ar jų grupės taikomą ar taikytą nereglamentuotą elgesį (taikomas neformalias taisykles), ujimą, elgesį, kurio galimai žeidžiamas darbuotojų ir (ar) pacientų asmens orumas, motyvacija dirbti ar gydytis, bendrauti, išsakyti nepasitenkinimą ar kritiką, ir trukdymą tobulėti darbuotojo profesinėje veikloje.

5.2. Darbuotojų elgesio principai:

5.2.1. Asmeninės atsakomybės principas.

5.2.1.1. Darbuotojai teisės aktų nustatyta tvarka paaikškina ir pagrindžia savo sprendimus ar veiksmus. Darbuotojai turi atsisakyti vykdyti galimai neteisėtus pavedimus, taip pat jei pavedimui vykdyti trūksta įgūdžių, išteklių ar kompetencijos, ir apie tai informuoti pavedimo davėją ir atsakingą darbuotoją.

5.2.1.2. Darbuotojai asmeniškai atsako už savo (įskaitant kolegialius sprendimus) veiksmų ir neveikimo padarinius, užduočių įgyvendinimą, informacijos ir dokumentų tinkamą naudojimą bei konfidencialumo laikymąsi, tinkamą, rūpestingą, kvalifikuotą ir atsakingą savo pareigų atlikimą.

5.2.1.3. Darbuotojai, tiesioginiam vadovui ir (ar) įstaigos direktoriui reikalaujant, ar vadovaujantis teisės aktų reikalavimais, atsiskaito už savo veiklą.

5.2.2. Bendradarbiavimo ir pagalbos principas.

5.2.2.1. Darbuotojai rūpinasi emociškai palaikančio tarpusavio bendravimo ir bendradarbiavimo tobulinimu, tarpusavio pakantumu, santykius su pacientais grindžia savo paties mandagiu elgesiu, dėmesingumu, atjauta, geranoriškumu, domėjimusi savijauta ir sunkumais.

5.2.2.2. Darbuotojai privalo mažinti dėl sprendžiamų problemų kylančią įtampą, spręsti konfliktus, neleisti palaikyti tarpusavio priešiško ar nuteikti darbuotojus prieš kitus kolegas.

5.2.2.3. Neleidžiama turėti tikslą išvaryti ar išguiti darbuotoją iš įstaigos ar bendradarbių bendravimo rato ar kitaip apriboti nuo bendravimo, problemų sprendimo ir įtraukimo į darbo ir bendruomenės veiklą.

5.2.3. Konfidencialumo principas.

5.2.3.1. Darbuotojai privalo neskleisti vienu iš kitų sužinotos asmeninės informacijos, išskyrus teisės aktų nustatytas išimtis. Visais kitais atvejais darbuotojai vadovaujasi teisės aktais nustatytomis konfidencialios informacijos saugojimo sąlygomis ir tvarka, darbo metu gautą informaciją naudoja taip, kaip nustato įstaigos vidaus dokumentai ir kiti teisės aktai.

5.2.4. Lojalumo principas.

5.2.4.1. Darbuotojai privalo darbu ir bendravimu siekti visuomenės gerovės ir įstaigos tikslų.

5.2.4.2. Darbuotojai privalo vengti tokio elgesio ir viešų pasisakymų, kurie galėtų diskredituoti darbuotojo ar Viešosios įstaigos Vilkaviškio PSPC vardą, silpninti visuomenės pasitikėjimą darbuotoju ir įstaiga.

5.2.4.3. Informacijos apie neteisėtas veikas atskleidimas nelaikomas lojalumo principo pažeidimu.

5.2.5. Naujovių ir atvirumo permainingoms principas.

5.2.5.1. Darbuotojai turi būti atviri kitokiam požiūriui, pozityvioms iniciatyvoms, naujovėms, turi ieškoti naujų ir veiksmingų būdų, kaip geriau spręsti profesijos, darbo ir bendravimo problemas, nuolat tobulinti savo profesinę veiklą, taikyti pažangiausias metodus, technologijas, priemones ir gerosios patirties pavyzdžius, visada veikti profesionaliai, siekti žodžio ir veiksmo vienybės, pripažinti savo darbo klaidas ir jas taisyti, vieni kitiems padėti išvengti darbo klaidų ir nesusipratimų, vieni kitiems suteikti trūkstamą darbui ir bendravimui reikalingą informaciją.

5.2.6. Nesavanaudiškumo principas.

5.2.6.1. Darbuotojai privalo naudoti jam patikėtą įstaigos turtą, darbo metu gautą informaciją, tarnybinę padėtį ir darbą visuomenės gerovei, nesiekti asmeninės naudos ir neteisėto poveikio kitų asmenų sprendimams.

5.2.7. Padorumo principas.

5.2.7.1. Darbuotojai privalo elgtis nepriekaištingai, nepriimti dovanų, pinigų ar paslaugų, nepagrįstų lengvatų ir nuolaidų iš fizinių ir juridinių asmenų, aiškiai apie tai žodžiu pasakyti ir elgesiu tai parodyti.

5.2.7.2. Darbuotojai privalo savo pareigas atlikti laiku ir kompetetingai, su darbuotojais ir pacientais bei jų atstovais būti pagarbūs, tolerantiški ir paslaugūs, konfliktines situacijas spręsti taikiai ir mandagiai, stabdyti seksualinio priekabiavimo pasireiškimus.

5.2.7.3. Darbuotojai privalo vengti tokio elgesio, kuris galėtų kenkti darbuotojo asmens garbei ir orumui bei profesijos prestižui.

5.2.7.4. Darbuotojai Viešojoje įstaigoje Vilkaviškio PSPC ir jos teritorijoje turi dėvėti švarią ir tvarkingą, teisės aktų numatytais atvejais – specialią aprangą, nerūkyti, nevertoti alkoholio, narkotinių ar psichotropinių medžiagų.

5.2.7.5. Darbuotojų daugkartinė apsauginė avalynė turi būti neperšlampama, tinkama valyti ir dezinfekuoti. Procedūrų metu, kai yra užteršimo krauju ar kūno skysčiais rizika, dirbama su aštriomis medicinos priemonėmis, avalynės viršus turi būti uždaras.

5.2.8. Sąžiningumo ir nešališkumo principas.

5.2.8.1. Darbuotojai privalo būti objektyvūs, priimti teisingus ir pagrįstus sprendimus, veikti vadovaudamiesi viešaisiais ir pacientų sveikatos ir gerovės interesais, išklausti visų suinteresuotų pusių argumentus ir pateikti informaciją, kuri padėtų priimti tinkamiausią objektyvų sprendimą.

5.2.8.2. Darbuotojai turi vienodai elgtis vieni su kitais, pacientais ir jų atstovais, be simpatijų ar išskirtinio dėmesio atskiriems asmenims ar jų grupėms.

5.2.9. Skaidrumo ir viešumo principas.

5.2.9.1. Darbuotojų veikla, atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus, turi būti vieša, suprantama ir atvira įvertinti. Darbuotojai atsakingiems asmenims praneša apie įstaigoje taikomas neformalias taisykles, teisės aktų nustatyta tvarka užtikrina savo veiksmų ir sprendimų viešumą, prireikus pateikia savo sprendimų priėmimo motyvus bei teikia reikiamą informaciją kitiems darbuotojams, pacientams ir jų atstovams.

5.2.9.2. Viešumo principas gali būti ribojamas siekiant apsaugoti asmens teises, valstybės ar komercinę paslaptį.

5.2.10. Teisingumo principas.

5.2.10.1. Darbuotojai, atlikdami savo pareigas ir teikdami paslaugas, privalo vienodai elgtis su visais žmonėmis, nepaisant tautybės, rasės, lyties, lytinės orientacijos, kalbos, kilmės, socialinės padėties, religinių įsitikinimų ir politinių pažiūrų, vadovautis visų asmenų lygybės įstatymui principu.

5.2.10.2. Darbuotojai privalo vienodai būti teisingi nagrinėdami prašymus, skundus, pareiškimus, laikytis įstatymų ir kitų teisės aktų, veikti tik pagal suteiktus įgaliojimus, o svarstant vidaus dokumentus, priimant sprendimus dėl darbuotojų skyrimo į pareigas ar atsakomybės – neturėti išankstinių nuostatų dėl tam tikro asmens ar asmenų grupės, priimti sprendimus vadovaujantis visiems vienodais vertinimo kriterijais.

5.3. Darbuotojų tarpusavio santykiai:

5.3.1. Viešosios įstaigos Vilkaviškio PSPC darbuotojų tarpusavio santykiai turi būti mandagūs, taktiški, sąžiningi, draugiški ir grindžiami geranoriškumu, pasitikėjimu. Darbuotojai turi padėti vieni kitiems darbo veikloje, keistis patirtimi ir žiniomis.

5.3.2. Įstaigos darbuotojai privalo vengti:

- asmeninio įžeidinėjimo, orumo žeminimo;
- kito darbuotojo darbo menkinimo;
- apkalbų, šmeižto apie bendradarbius skleidimo, reputacijos menkinimo;
- neigiamų emocijų demonstravimo.

5.3.3. Darbuotojai privalo laikytis solidarumo su savo bendradarbiais, ginti juos nuo nepagrįstos kritikos ir neigiamos įtakos.

5.3.4. Darbuotojas privalo susilaikyti nuo viešų pasisakymų ar svarstymų apie bendradarbių atliekamas darbo užduotis ir veiksmus, apie kitų darbuotojų asmenybę ir jų kompetenciją.

5.3.5. Neigiamas atsiliepimas apie įstaigos darbuotojus, ypač kitų asmenų akivaizdoje, neleistas. Į įstaigos darbuotoją visada kreipiamasi pagarbiai.

5.3.6. Netoleruotinas neteisėto, netinkamo darbuotojų elgesio bei nekompetentingumo gynimas. Darbuotojai privalo pranešti įstaigos direktoriui apie bendradarbių nekompetentingumą, neteisėtą, netinkamą elgesį.

5.3.7. Darbo metu kilę darbuotojų tarpusavio nesutarimai turi būti išsprendžiami nedelsiant jų pačių pastangomis, į įstaigos direktorių kreipiamasi tik kraštutiniu atveju.

5.4. Viešosios įstaigos Vilkaviškio PSPC direktorius privalo:

5.4.1. Netoleruoti asmens įžeidinėjimo ar jo garbės ir orumo žeminimo.

5.4.2. Sukurti vadovaujamame kolektyve darbingą ir draugišką aplinką, užkirsti kelią konfliktams, šalinti nesutarimų priežastis.

5.4.3. Pastabas dėl darbuotojų klaidų ir darbo trūkumų reikšti mandagiai.

5.4.4. Stengtis paskirstyti darbą kolektyve tolygiai, kad būtų efektyviai panaudotos kiekvieno pavaldinio galimybės ir kvalifikacija.

5.4.5. Viešai nereikšti savo palankumo ar nepalankumo įstaigos darbuotojams.

5.4.6. Skatinti darbuotojus reikšti savo nuomonę darbo klausimais ir ją išklausti.

5.4.7. Būti reikliu ir teisingu pavaldiniams, savo elgesiu ir darbu rodyti jiems pavyzdį.

6. DOKUMENTACIJA

6.1. Su šiuo etikos kodeksu susijusios įrašų formos yra nustatytos Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

7. NUORODOS

7.1. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2021 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. V-1673 patvirtintas „Asmens sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojų elgesio kodeksas“.

7.2. Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2008 m. balandžio 29 d. įsakymo Nr. V-338 „Dėl minimalių asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybės reikalavimų aprašo tvirtinimo“ galiojanti suvestinė redakcija.